

Wpłynęło do Biura Rady
Powiatu Wrocławskiego
w dniu 24.04.2025r.
podpis

Załącznik do Uchwały nr. 80/2025.....
Zarządu Powiatu Wrocławskiego
z dnia 23.04.2025.....

**OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
W POWIECIE WROCŁAWSKIM ZA ROK 2024**

Przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej jest zadaniem Powiatu wynikającym z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.). Zasoby pomocy społecznej w rozumieniu ustawy obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.

Istotą tego dokumentu jest analiza istniejących form wsparcia funkcjonujących w ramach pomocy społecznej oraz sformułowanie rekomendacji, które stanowią podstawę do planowania budżetu na rok następny.

Do sporządzenia niniejszej Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w Powiecie Wrocławskim za rok 2024 wykorzystano elektroniczne narzędzie oceny zasobów pomocy społecznej, przygotowane przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie, w porozumieniu z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Celem wprowadzenia tego narzędzia jest ujednolicenie sposobu przeprowadzania ww. Oceny przez jednostki samorządu terytorialnego w Polsce.

Sytuacja społeczno – gospodarcza w Powiecie Wrocławskim

Powiat Wrocławski położony jest w środkowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Wrocławia. Graniczy z powiatami ziemskimi: dzierżoniowskim, oleśnickim, oławskim, strzelińskim, średzkim, świdnickim i trzebnickim. Powiat obejmuje trzy gminy miejsko-wiejskie: Kąty Wrocławskie, Sobótka i Siechnice oraz 6 gmin wiejskich: Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków i Żórawina. Zgodnie z aktualnie dostępnymi danymi Głównego Urzędu Statystycznego składa się na nie łącznie **221 sołectw i 231 miejscowości** (w tym 3 miasta: Kąty Wrocławskie, Siechnice i Sobótka). Powiat Wrocławski zajmuje powierzchnię **1118 km²** i jest trzecim co do wielkości powiatem w województwie.

Mapa Powiatu Wrocławskiego

Obszar Powiatu Wrocławskiego charakteryzuje się wyższą dynamiką demograficzną, w stosunku do przeciętnej odnoszącej się do całego województwa dolnośląskiego oraz do średniej całego kraju.

Na koniec czerwca 2023 r. Powiat Wrocławski jako miejsce zameldowania deklarowało 187 153 osoby. W stosunku do danych z 2022 r. oznacza to wzrost liczby ludności o blisko 6.075 osób (tj. 3,35 %).

Powierzchnia	1.118 km ²
Liczba mieszkańców	187.153 (stan na 30 czerwca 2023 r.)
Stopa bezrobocia	1,5 % (stan na koniec grudnia 2023 r.)
Liczba podmiotów gospodarczych	29.604 (stan na koniec czerwca 2023 r.)
Dochody Powiatu	181.228.540 zł

źródło: BIP Starostwa Powiatowego we Wrocławiu, Dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy

źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego w ramach Banku Danych Lokalnych.

Czynnikami wpływającym na procesy demograficzne w Powiecie Wrocławskim są przede wszystkim migracje ludności, kształtowane przez procesy suburbanizacji. Podstawowy wpływ na migrację ma przenoszenie się głównie mieszkańców Wrocławia na tereny podmiejskie. Napływ migracyjny na obszar Powiatu Wrocławskiego (głównie ludzi w wieku mobilnym) przyczynia się zarazem do wzrostu liczby urodzeń. Według *Prognozy demograficznej dla gmin województwa dolnośląskiego do 2040 r.* (Górecka S., Szmytkie R., 2020), opisany wzrostowy trend zmian ludnościowych w naszym powiecie ma się również utrzymać w kolejnych latach.

Korzystający z usług pomocy społecznej

Na terenie Powiatu Wrocławskiego funkcjonują placówki pomocy społecznej, które wspierają swoimi działaniami mieszkańców wymagających pomocy.

Mieszkańcy powiatu mogą korzystać z usług udzielanych przez:

- Dom Pomocy Społecznej „Przystań Seniora” w Borzygniewie,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy dla Kobiet w Świętej Katarzynie – prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy dla Dzieci im. Jana Pawła II w Jaskotlu,
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy dla Dzieci w Wierzbicach,
- Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy w Małkowicach prowadzony przez Centrum Opieki Caritas Archidiecezji Wrocławskiej,

- Dom Opieki nad Osobami Starszymi i Niepełnosprawnymi „Domek z Sercem” w Radwanicach.

Z uwagi na niepubliczny charakter w/w placówek PCPR nie posiada informacji dotyczących liczby osób objętych wsparciem oraz kwot wydatkowanych na działalność.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu (dalej: PCPR) jest jednostką organizacyjną Powiatu Wrocławskiego, która realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej oraz społecznej osób z niepełnosprawnościami, a ponadto przeciwdziałania przemocy domowej.

Centrum obsługuje mieszkańców dziewięciu gmin powiatu wrocławskiego: Czernica, Długołęka, Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, Siechnice, Żórawina.

Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu

Zadania należące do kompetencji PCPR - Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Wrocławskiego w 2024 r. wykonywało 40 pracowników (38,5 etatów):

- 1) Dyrektor,
- 2) Zastępca Dyrektora,
- 3) Dział Wsparcia Rodziny:
 - a) Zespół ds. poradnictwa specjalistycznego (7 etatów),
 - b) Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej (10 etatów),
 - c) Powiatowe Mieszkanie Treningowe w Kątach Wrocławskich (2 x 0,5 etatu),
- 4) Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami i Seniorów:
 - a) Zespół ds. Osób z Niepełnosprawnościami (3 etaty),
 - b) Powiatowy Klub Seniora w Kątach Wrocławskich (3,5 etatu),
- 5) Dział Świadczeń (5 etatów),
- 6) Dział Organizacyjno - Finansowy (7 etatów).

Infrastruktura pomocy społecznej

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze

W 2024 r. instytucjonalna piecza zastępcza zapewniała miejsca łącznie 35 dzieciom.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze funkcjonują w odrębnych budynkach, w ramach Powiatowego Centrum Usług Społecznych w Kątach Wrocławskich im. św. Jana Pawła II z siedzibą przy ul. 1 Maja 43 (dalej: PCUS), w strukturze posiadają 3 jednostki:

1. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Interwencyjnego zapewniająca 7 miejsc,
2. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Socjalizacyjnego Nr 1 zapewniająca 14 miejsc,
3. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Socjalizacyjnego Nr 2 zapewniająca 14 miejsc.

W 2024 r. w strukturach Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kątach Wrocławskich zabezpieczono łącznie 23 dzieci:

- a) 2 dzieci na mocy prawomocnego postanowienia właściwego sądu rodzinnego,
- b) 9 dzieci na mocy postanowienia tymczasowego właściwego sądu rodzinnego,
- c) 12 dzieci - interwencyjne doprowadzenie do placówki przez Policję lub inne służby.

Rok 2024, odznaczał się dość wysokim poziomem migracji wychowanków w strukturach Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kątach Wrocławskich. Analizując proces migracji

wychowanków we wszystkich placówkach: Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 1, Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 2 i Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej typu Interwencyjnego w 2024 r. wskazać należy, że:

- 7 wychowanków usamodzielniało się opuszczając pieczę instytucjonalną,
- 11 dzieci powróciło do domu rodzinnego,
- 1 zostało umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Skierowania do Placówek wydaje Starosta Powiatu Wrocławskiego. W roku sprawozdawczym łącznie wdano 47 skierowań. Były to pierwsze umieszczenia w Placówkach oraz przedłużenia skierowań dzieci, które już przebywały w Placówce lub zmieniały typ Placówki. W 2024 r. wydano łącznie 10 skierowań dla dzieci do Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Kątach Wrocławskich w związku z umieszczeniem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej po raz pierwszy. Najwięcej skierowań do Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Kątach Wrocławskich zostało wydanych wobec dzieci pochodzących z gmin Kąty Wrocławskie (6), Kobierzyce (2), po jednym skierowaniu dla dzieci pochodzących z gmin Czernica i Siechnice. Łączna liczba wychowanków we wszystkich placówkach na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 36 osób.

Zatrudnienie w Powiatowym Centrum Usług Społecznych w Kątach Wrocławskich według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.:

a) Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze łącznie 12 etatów aktywnych:

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Socjalizacyjnego nr 1 – 5 etatów obsadzonych (w tym 2 – urlopy rodzicielskie),

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Socjalizacyjnego nr 2 - 4 etaty obsadzone,

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Interwencyjnego - 3 etaty obsadzone,

b) PCUS łącznie 18,5 etatów aktywnych:

w ramach 1 etatu – Dyrektor PCUS, Zastępca Dyrektora PCUS, pedagog, psycholog, pracownik socjalny, kierownik ds. organizacyjno-administracyjnych, specjalista ds. administracyjno - obsługowych, inspektor ds. kadr, starszy inspektor ds. finansowych, inspektor ds. finansowych, główny księgowy, zastępca głównego księgowego, sekretarka, kucharka, szef kuchni/starszy intendent, kierowca/ konserwator oraz konserwator – 0,5 etatu i sprzątaczką 2 etaty.

Rodziny zastępcze

W ciągu 2024 r. na terenie Powiatu Wrocławskiego funkcjonowało 198 rodzin zastępczych, w których wychowywało się łącznie 301 dzieci, w tym 2 dzieci przebywało w dwóch różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej. W stosunku do roku poprzedniego, w którym odnotowano 198 rodzin zastępczych z 307 podopiecznymi, w roku sprawozdawczym została zachowana liczba rodzin zastępczych, zmieniła się natomiast liczba przebywających w rodzinach zastępczych dzieci.

Spośród wszystkich 198 rodzin, w tym Rodzinnych Domów Dziecka istniejących w 2024 r. wyodrębnia się:

- 111 rodzin spokrewnionych, w których przebywało 147 dzieci,
- 75 rodzin niezawodowych, w których przebywało 97 dzieci,
- 7 rodzin zawodowych, w których przebywało 19 dzieci, w tym:
 - 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna dla 3 dzieci,
 - 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego dla 3 dzieci,
 - 5 rodzin zastępczych zawodowych dla 13 dzieci,

d) 5 Rodzinnych Domów Dziecka, w których wychowywało się łącznie 38 dzieci.

Jedna rodzina zastępcza zawodowa została przekształcona w rodzinę zastępczą niezawodową, a także jedna rodzina niezawodowa - w rodzinę zawodową. W 2024 r. na terenie Powiatu Wrocławskiego powstało 19 rodzin zastępczych dla łącznie 21 dzieci (1 rodzina zastępcza zawodowa – 1 dziecko, 11 rodzin zastępczych niezawodowych – 12 dzieci, 7 rodzin zastępczych spokrewnionych – 8 dzieci). Funkcjonującym już na początku 2024 r. rodzinom zastępczym powierzono pod opiekę i wychowanie łącznie 8 dzieci.

W roku sprawozdawczym 26 rodzin zastępczych dla 30 dzieci uległo rozwiązaniu, w tym 4 rodziny w wyniku decyzji sądu rodzinnego w przedmiocie odzyskania przez rodzica biologicznego władzy rodzicielskiej (6 dzieci), 6 rodzin w wyniku adopcji dziecka (7 dzieci), 1 rodzina została rozwiązana postanowieniem Sądu (1 dziecko), 10 rodzin uległo rozwiązaniu w sposób naturalny w wyniku opuszczenia rodziny przez pełnoletniego wychowanka rozpoczynającego proces usamodzielnienia (10 dzieci), 1 rodzina zastępcza (1 dziecko) zmieniła powiat zamieszkania, 2 rodziny (2 dzieci) zostały rozwiązane z powodu umieszczenia dzieci w innych rodzinach zastępczych, 1 rodzina zastępcza (2 dzieci) zmieniła formę sprawowania opieki z formy zawodowej na niezawodową, a 1 rodzina (1 dziecko) zmieniła formę sprawowania opieki z formy niezawodowej na zawodową. W roku sprawozdawczym 36 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą na terenie Powiatu Wrocławskiego.

W 2024 r. spełniono założenia zawarte w 3 – letnim Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wrocławskim na lata 2024 - 2026 w zakresie limitu utworzenia 2 rodzin zastępczych zawodowych i wskutek podjętych działań przez PCPR we Wrocławiu pozyskano 2 rodziny: w odniesieniu do jednej rodziny pozytywnie zakończono przekształcenie z rodziny zastępczej niezawodowej na zawodową, natomiast w stosunku do drugiej rodziny podjęte działania są w toku.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. funkcjonowały 172 rodziny zastępcze dla 265 dzieci, w tym: 97 rodzin zastępczych spokrewnionych, 64 rodziny zastępcze niezawodowe, 6 rodzin zastępczych zawodowych i 5 rodzinnych domów dziecka. W 2024 r. obowiązywało 5 umów na prowadzenie Rodzinnych Domów Dziecka, 7 umów na pełnienie funkcji Rodziny Zastępczej Zawodowej, 1 umowa o sprawowanie funkcji rodziny pomocowej oraz 7 umów dla osób do świadczenia pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Powiatowe Mieszkanie Treningowe

Powiatowe Mieszkanie Treningowe w Kątach Wrocławskich przeznaczone jest dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą, którzy mogą w Mieszkaniu przebywać do ukończenia 25 roku życia.

Mieszkanie dysponuje pięcioma miejscami, a pobyt w nim ma charakter całodobowy. W skład Mieszkania wchodzi 3 pokoje: 2-dwuosobowe i 1-jednoosobowy, pomieszczenia użytkowe, wspólne: tj.: przedpokój, kuchnia, salon z jadalnią oraz toaleta z łazienką. Zaadaptowane, przystosowane i nowoczesne urządzone pomieszczenia Powiatowego Mieszkania Treningowego zostały wyposażone w sprzęt AGD, komputerowy i telewizyjny.

Powiatowe Mieszkanie Treningowe, jako jedna z form wsparcia, ma na celu przygotowanie młodej osoby do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz zintegrowania jej ze społecznością lokalną. Specjalistyczna kadra wspomaga osoby przebywające w Mieszkaniu w codziennym funkcjonowaniu. Wsparcie to polega na nauce i utrwalaniu umiejętności w wykonywaniu codziennych czynności domowych, m.in.: w planowaniu wydatków, pomocy w pozyskaniu mieszkania oraz pracy, zdobyciu wykształcenia czy zawodu. Praca specjalistów

dostosowana jest do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osób korzystających z tej formy wsparcia.

Przyznanie miejsca w Powiatowym Mieszkaniu Treningowym oraz odpłatność za pobyt następuje w formie decyzji administracyjnej. Szczegółowe zasady odpłatności za pobyt w Powiatowym Mieszkaniu Treningowym określa uchwała nr XXXIV/400/23 Rady Powiatu Wrocławskiego z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych prowadzonych przez Powiat Wrocławski (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2023 r. poz. 7220).

W roku sprawozdawczym jednemu pełnoletniemu wychowankowi instytucjonalnej pieczy zastępczej została przyznana pomoc w formie pobytu w Powiatowym Mieszkaniu Treningowym, z uwagi na brak możliwości powrotu do domu rodzinnego. Z możliwości użytkowania Mieszkania oraz korzystania z bogatego wsparcia specjalistycznego – psychologicznego, prawnego i obywatelskiego, treningów finansowych, kulinarnych oraz czasu wolnego, w roku 2024 r. łącznie skorzystało 3 pełnoletnich wychowanków. W roku sprawozdawczym 1 osoba opuściła Powiatowe Mieszkanie Treningowe w Kątach Wrocławskich. W 2024 r. wydano:

- 1 decyzję przyznającą świadczenie z pomocy społecznej w formie pobytu w Powiatowym Mieszkaniu Treningowym dla nowych użytkowników,
- 3 decyzje przedłużające pobyt dla osób już mieszkających w Mieszkaniu,
- 5 decyzji ustalających odpłatność za pobyt w Powiatowym Mieszkaniu Treningowym.

Mieszkanie jest formą wsparcia, funkcjonującą jako kontynuacja 3-letniego projektu unijnego pod nazwą „Mieszkanie Chronione w Kątach Wrocławskich” (marzec 2019 r. – luty 2022 r.).

Jednostki specjalistycznego poradnictwa

Specjalistyczne poradnictwo i pomoc dla mieszkańców Powiatu Wrocławskiego wymagających wsparcia, są prowadzone w ramach działalności PCPR. Usługi świadczone są w zakresie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz rodzinnego.

W okresie sprawozdawczym z systematycznego wsparcia psychologicznego skorzystało 9 osób dorosłych oraz 29 dzieci, z konsultacji w siedzibie PCPR skorzystało 59 osób, a telefonicznie poradnictwo psychologiczne udzielane było 55 osobom. Z poradnictwa prawnego skorzystało 68 osób. PCPR pozostawał w gotowości do zapewnienia bezpiecznego schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Smolniku oraz Ośrodku Wsparcia (Domu dla Samotnych Matek z Dziećmi) w Pobiednej. W roku sprawozdawczym żadna osoba nie skorzystała z tych form pomocy.

W okresie sprawozdawczym realizowano zadania zawarte w niżej wymienionych programach:

1. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wrocławskim w latach 2016-2025,
2. Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Wrocławskim na lata 2021 – 2026,
3. Powiatowym Programie Oddziaływań Korekcyjno - Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2021 – 2026 w Powiecie Wrocławskim,
4. Powiatowym Programie Profilaktycznym w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Wrocławskim na lata 2021 – 2026,

5. Powiatowym Programie Wspierającym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Wrocławskim na lata 2021-2026,
6. Powiatowym Programie Psychologiczno – Terapeutycznym dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Powiecie Wrocławskim na lata 2021 – 2026,
7. Powiatowym Programie Psychologiczno – Terapeutycznym dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie Zmierzających do Zmiany Wzorców Zachowań w Powiecie Wrocławskim na lata 2021 – 2026,
8. Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wrocławskim na lata 2024 – 2026.
9. Programie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Wrocławskim na lata 2021 – 2025.

Wsparcie Osób z Niepełnosprawnościami

Ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON) w 2024 r. finansowane były następujące rodzaje zadań samorządu powiatowego z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami:

- 1) dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych,
- 2) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami,
- 5) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej (dalej: WTZ) jest jedną z form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami. Oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacja przez warsztat ww. celów odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego i zaradności osobistej, a także sprawności psychofizycznych oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Na terenie Powiatu Wrocławskiego funkcjonuje, prowadzony przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej WTZ w Małkowicach wraz z Filią w Dobroszowie Oleśnickim. Przeznaczony jest dla 40 osób z niepełnosprawnościami, w stosunku do których orzeczono niezdolność do pracy zarobkowej, a które zakwalifikowane zostały do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Kątach Wrocławskich

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy to ośrodek wsparcia dla 30 osób z doświadczeniem choroby psychicznej, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w przystosowaniu do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Celem działalności Domu w Kątach Wrocławskich jest

wsparcie osób, które z uwagi na swoją niepełnosprawność nie mogą zostać objęte rehabilitacją zawodową. Głównym realizowanym zadaniem jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności uczestników niezbędnych do możliwie, jak najbardziej samodzielnego życia.

W roku sprawozdawczym PCPR wydało 42 decyzje kierujące do Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy oraz 4 decyzje odmawiające przyjęcia z powodu braku miejsc, dodatkowo wygaszono 2 decyzje z powodu śmierci uczestników.

W 2024 r. prowadzone były działania związane z budową Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Siechnicach. W obiekcie przewidzianych jest 20 miejsc dla osób z doświadczeniem choroby psychicznej. W dniu 1 lutego 2024 r. została zatwierdzona przez Zamawiającego opracowana koncepcja architektoniczna. 10 lipca 2024 r. Zamawiający uzyskał decyzję nr 1396/2024 o pozwoleniu na budowę, na podstawie zatwierdzonego projektu zagospodarowania terenu i projektu architektoniczno-budowlanego. W sierpniu 2024 r. uzgodniono projekt techniczny oraz projekt wykonawczy i rozpoczęto roboty budowlane. W dniu 5 listopada 2024 r. miało miejsce symboliczne wbicie łopaty pod budowę PŚDS w Siechnicach. Na koniec 2024 r. wykonany był stan surowy kondygnacji parteru, przyłącza wodne i kanalizacyjne, otwory do gruntowych pomp ciepła. W okresie sprawozdawczym na dokumentację projektową oraz zaawansowanie robót wydano kwotę 1.020.900,00 zł.

Dom Opieki św. Józefa Caritas Archidiecezji Wrocławskiej

Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie Powiatu Wrocławskiego – w Małkowicach funkcjonuje Dom Opieki św. Józefa Caritas Archidiecezji Wrocławskiej. Placówka przeznaczona jest dla 30 osób przewlekle somatycznie chorych.

W roku sprawozdawczym wydano następujące decyzje w sprawach domu pomocy społecznej:

- decyzje o umieszczeniu - 3,
- decyzje odmawiające umieszczenia - 1,
- decyzje stwierdzające wygaśnięcie - 2.

W 2024 r. w Domu Opieki św. Józefa Caritas Archidiecezji Wrocławskiej umieszczono 3 osoby, a 2 osoby opuściły DPS (2 zgony).

Powiatowy Klub Seniora w Kątach Wrocławskich

Powiatowy Klub Seniora w Kątach Wrocławskich, działający w strukturach PCPR, w roku sprawozdawczym objął dzienną formą wsparcia 30 osób, mieszkańców Powiatu Wrocławskiego. Różnorodność działań aktywizujących obejmuje pięć głównych obszarów: edukację, kulturę, integrację, rekreację i profilaktykę zdrowotną.

W roku sprawozdawczym wydano 6 informacji o zakwalifikowaniu do uczestnictwa w zajęciach Powiatowego Klubu Seniora, 6 informacji o skreśleniu z listy uczestników, 4 osoby zrezygnowały z uczestnictwa, 29 osobom przedłużono uczestnictwo.

W 2024 roku zorganizowano działania integracyjne, wśród których znalazły się m.in. okolicznościowe wydarzenia tj.: śniadanie wielkanocne, spotkanie wigilijne oraz w głównej mierze działania międzypokoleniowe, które sprzyjały wzrostowi samooceny pokoleń (przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, licealna młodzież), biorących udział w spotkaniach i nawiązywaniu

relacji oraz wspólnemu zaangażowaniu się w aktywne spędzanie czasu. W roku 2024 zorganizowano 21 spotkań edukacyjnych w formie stacjonarnej, jak i wyjazdowej o różnorodnej tematyce, 2 wydarzenia kulturalne, które odbyły się w miejscowych lub pobliskich placówkach i ośrodkach kultury oraz 7 zajęć prozdrowotnych.

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

PCPR na mocy Porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Wrocławskim a PFRON kontynuowało w 2024 r. realizację pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków PFRON. Podstawą prawną uruchomienia i realizacji programu był art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2024 r. program obejmował dwa moduły podzielone na obszary i zadania.

W okresie sprawozdawczym do PCPR w ramach Programu „Aktywny Samorząd” złożono 121 wniosków, w tym: 14 odrzucono z uwagi na niewłaściwość miejscową bądź niespełnienie warunków programu, 59 wniosków wypłacono, 48 wniosków było w trakcie procedowania.

Projekty i programy finansowane ze środków zewnętrznych

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024

W 2024 r. na podstawie umowy zawartej z Wojewodą Dolnośląskim Powiat Wrocławski kontynuował realizację resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego oraz własnych Powiatu Wrocławskiego. Celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Program realizowany był poprzez świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego oraz całodobowego. Usługi w formie pobytu dziennego świadczone były na rzecz 8 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności na terenie Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kątach Wrocławskich. Złożonych było 8 wniosków, wszystkie rozpatrzone pozytywnie. Łączna liczba godzin świadczonych usług wyniosła 960.

W 2024 r. wpłynęły 44 wnioski o przyznanie świadczenia w postaci usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego. Świadczenie przyznano 38 osobom w łącznej liczbie 596 osobodni pobytu w Domu św. Józefa Caritas Archidiecezji Wrocławskiej w Małkowicach. Pozytywnie rozpatrzone 38 wniosków, natomiast 6 osobom odmówiono usługi opieki wytchnieniowej z przyczyn formalnych.

Projekt Województwa Dolnośląskiego pn. „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń”

W roku sprawozdawczym realizowano projekt Województwa Dolnośląskiego pn. „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń” nr FEDS.08.01-IZ.00-0003/24-00 w ramach Priorytetu nr 8 Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku, Działania nr FEDS.08.01 Dostęp do edukacji programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (nr naboru FEDS.08.01-IZ.00-080/24), realizowanego przez PCPR jest zmiana

w postrzeganiu uczniów z niepełnosprawnością przez ułatwienie im realizacji obowiązku nauki oraz przyczynienie się do samodzielnego i świadomego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym. W projekcie uczestniczą niepełnosprawni uczniowie pobierający naukę na poziomie szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej w szkołach publicznych oraz niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w tym nauczania indywidualnego. Stypendium w wysokości maksymalnie 3.500,00 zł otrzyma nie więcej niż 70 osób z niepełnosprawnościami, po 35 osób w dwóch edycjach. W 2024 r. złożono 115 wniosków o przyznanie stypendium. Zawarto 35 umów. W 2024 r. wypłacono wnioskodawcom pierwszą transzę stypendium w łącznej kwocie 87.500,00 zł.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Zgodnie z przyjętym przez Powiat Wrocławski Programem Współpracy Powiatu Wrocławskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2024 r. PCPR realizowało zadania w obszarze pomocy społecznej, pieczy zastępczej oraz wspierania osób z niepełnosprawnościami. PCPR jest również partnerem dla organizacji pozarządowych, które prowadzą lub wspierają działalność na rzecz osób wymagających pomocy, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, przyczyniając się do budowania platformy komunikacyjnej między instytucjami publicznymi a społecznością naszego regionu.

W 2024 r. podjęto współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- a) Caritas Archidiecezji Wrocławskiej – prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz Domu Opieki św. Józefa w Małkowicach, realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024,
- b) Dolnośląska Fundacja na Rzecz Pieczy Zastępczej „Przystanek Rodzina” z siedzibą we Wrocławiu – pomoc i dofinansowanie w dostępie do specjalistycznych konsultacji medycznych, dofinansowanie do kolonii, oferowanie wyjazdów wypoczynkowych,
- c) Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” z Kątów Wrocławskich – pomoc i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, działalność na rzecz integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami,
- d) Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych „Siechnice” – pomoc osobom z niepełnosprawnościami, działalność na rzecz integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- e) Stowarzyszenie „Krzyś – Byś Kolorowo Żył” z Kątów Wrocławskich – pomoc i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami,
- f) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym „Razem Łatwiej” z Czernicy.

Na przestrzeni całego okresu sprawozdawczego w 2024 r. PCPR pośredniczyło również w przekazywaniu informacji kierowanych z różnych organizacji pozarządowych do rodzin zastępczych i ich wychowanków. W wyniku takiej formy współpracy na stronie internetowej PCPR upowszechnione zostały informacje dotyczące rozmaitych form wsparcia, konkursów i warsztatów organizowanych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz wychowanków pieczy zastępczej, w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz osób z niepełnosprawnościami, w tym:

- a) Dolnośląska Fundacja na rzecz Pieczy Zastępczej „Przystanek Rodzina”,
- b) Fundacja ITAKA Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych,
- c) Fundacja NON LICET,

Dzięki nawiązanej współpracy i za pośrednictwem Dolnośląskiej Fundacji na rzecz Pieczy Zastępczej „Przystanek Rodzina” rodziny zastępcze z terenu Powiatu Wrocławskiego korzystały również ze wsparcia:

- a) - Fundacji EY - dofinansowanie terapii, rehabilitacji, zajęć wspomagających rozwój dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- b) - Fundacji Hemmersbach - pomoc edukacyjna, pomoc medyczna i psychologiczna, a także poprawa warunków mieszkaniowych,
- c) - Fundacji Pozytywka - oddziaływania socjoterapeutyczne i profilaktyka uzależnień,
- d) - Fundacji To się uda - finansowanie wyjazdów wakacyjnych i na ferie zimowe,
- e) - Banku Żywności - dostarczanie produktów żywnościowych,
- f) - Fundacji Uskrzydłamy - edukacja, rozwój kulturalny, sport i rekreacja,
- g) - Fundacji ESPA - edukacja, pomoc specjalistów z zakresu medycyny i psychologii,
- h) - Fundacji Castorama - poprawa warunków mieszkaniowych.

Rodzinne Domy Dziecka korzystały z Programu Wsparcia Fundacji Orlen, dedykowanego wyłącznie tej formie rodzinnej pieczy zastępczej (karty paliwowe z przeznaczeniem na dojazdy do lekarzy i specjalistów).

Wydatki poniesione w 2024 r. na realizację zadań w obszarze pomocy społecznej w Powiecie Wrocławskim.

1. Nakłady finansowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu - całkowity roczny koszt: 10.410.306,15 zł (wydatki ze środków własnych Powiatu Wrocławskiego 10.069.211, 34 zł), w tym:
 - a) działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu – koszty działalności ogółem: 3.660.689,84 zł, w tym ze środków własnych Powiatu Wrocławskiego 3.548.068,81 zł, dofinansowanie z budżetu państwa w ramach dodatku do wynagrodzeń, dodatku dla pracowników socjalnych i dodatku motywacyjnego dla pracowników 112.621,03 zł,
 - b) Powiatowy Klub Seniora w Kątach Wrocławskich – łączne koszty działalności: 688.063,00 zł, w tym ze środków własnych Powiatu Wrocławskiego 633.343,00 zł oraz dotacji z budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2024 w wysokości 54.720,00 zł,
 - c) Powiatowe Mieszkanie Treningowe w Kątach Wrocławskich – koszty działalności ogółem: 158.393,29 zł, w tym ze środków własnych Powiatu Wrocławskiego 156.091,29 zł oraz dofinansowanie z budżetu państwa w ramach dodatku dla pracownika socjalnego w wysokości 2.302,00 zł,
 - d) wynagrodzenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – 1.037.985,51 zł, w tym ze środków własnych Powiatu Wrocławskiego 947.409,72 zł oraz dofinansowanie z budżetu państwa 90.575,79 zł,
 - e) pomoc cudzoziemcom – 77.647,50 zł (dotacja z budżetu państwa),
 - f) koszty obsługi wypłat dla posiadaczy Karty Polaka – 3.228,49 zł (dotacja z budżetu państwa),
 - g) realizacja programów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej 40.880,00 zł (środki własne Powiatu Wrocławskiego),
 - h) organizacja szkoleń dla rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze – 54.697,98 zł (środki własne Powiatu Wrocławskiego).

2. Powiatowe Centrum Usług Społecznych w Kątach Wrocławskich – 6.156.212,50 zł w tym:
 - a) PCUS w Kątach Wrocławskich jako jednostka obsługująca – 2.912.070,10 zł,
 - b) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Socjalizacyjnego Nr 1 – 595.414,72 zł,
 - c) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Socjalizacyjnego Nr 2 – 721.745,72 zł,
 - d) Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Interwencyjnego – 609.102,61 zł,
 - e) działalność Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kątach Wrocławskich ogółem – 1.317.879,35 zł, w tym zadania zlecone: 926.720,89 zł, zadania własne: 333.122,30 zł.
3. Rodziny zastępcze ogółem – 4.411.763,95 zł:
 - a) rodziny zastępcze spokrewnione - 1.599.968,23zł,
 - b) Rodziny zastępcze niezawodowe - 1.499.037,47 zł,
 - c) Rodziny zastępcze zawodowe - 398.225,55 zł,
 - d) Rodzinne Domy Dziecka – 914.532,70 zł,
 - e) zobowiązania Powiatu Wrocławskiego z tytułu ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów – 186.805,31 zł,
 - f) rozliczenia programu Rodzina 500+ zwroty dotacji i odsetek – 151,00 zł,
4. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON – 2.936.170,51 zł, w tym:
 - a) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – 78.819,08 zł,
 - b) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 973.381,68 zł,
 - c) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – 449.902,00 zł,
 - d) dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej – 1.338.573,60 zł,
 - e) dofinansowanie do uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – 95.494,15 zł,
5. Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Małkowicach wraz z kosztami działalności Filii w Dobroszowie Oleśnickim ze środków Powiatu Wrocławskiego – 295.567,12 zł, w tym;
 - dotacja dla WTZ w Małkowicach – 280.000,00 zł,
 - pokrycie kosztów eksploatacyjnych Filii w Dobroszowie Oleśnickim – 15.567,12 zł.
6. Pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem mieszkańców Powiatu Wrocławskiego w Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez inny Powiat – 79.107,02 zł,
7. Wsparcie osób z niepełnosprawnością ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” – 346.368,67 zł.
8. Wsparcie domów pomocy społecznej ze środków budżetu państwa – 104.593,90 zł.
9. Pokrycie kosztów usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz zobowiązań i kosztów utrzymania dzieci w placówkach poza Powiatem Wrocławskim - 274.869,43 zł:
 - a) usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków placówek – 88.064,12 zł,

b) zobowiązania Powiatu Wrocławskiego z tytułu ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych Powiatów: 186.805,31 zł.

10. Realizacja programu na rzecz osób z niepełnosprawnościami finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego i środków własnych Powiatu Wrocławskiego: Program „Opieka wychnieniowa” – edycja 2024 – 76.884,70 zł, z czego 38.880,00 zł finansowane było z Funduszu Solidarnościowego, a 38.004,70 zł ze środków Powiatu Wrocławskiego,
11. Wsparcie repatriantów oraz osób posiadających Kartę Polaka – 473.387,60 zł.
12. Realizacja programu Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych realizacja 2023-2026 - wydatkowano 1.020.900,00 zł.
13. Realizacja projektu ze środków unijnych Województwa Dolnośląskiego pn. Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń” - wydatkowano kwotę 116.352,25 zł.

Występujące potrzeby:

1. W zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnością i seniorów, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:

- a) Zapewnienie miejsc wsparcia dla osób z doświadczeniem choroby psychicznej, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w przystosowaniu do życia w środowisku rodzinnym, społecznym i zawodowym.
- b) Zapewnienie wsparcia wychnieniowego członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.
- c) Pomoc dla uczniów z niepełnosprawnościami.

2. W zakresie pieczy zastępczej

- a) Zapewnienie miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym w ramach rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.
- b) Zabezpieczenie warunków mieszkaniowych pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej.
- c) Pomoc dla rodzinnych form pieczy zastępczej, w szczególności przez organizowanie: grup wsparcia, specjalistycznego poradnictwa oraz szkoleń.
- d) Pozyskiwanie wykwalifikowanej kadry w powiatowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

3. W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

- a) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom stosującym przemoc domową.
- b) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym w ramach interwencji kryzysowej.

Rekomendacje

1. **Kierunki działań na rzecz osób z niepełnosprawnością i seniorów, w tym dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym**
 - a) Uruchomienie w Siechnicach Filii Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kątach Wrocławskich.
 - b) Zapewnienie miejsc w ramach opieki wytchnieniowej.
 - c) Realizacja projektu unijnego celem zapewnienia stypendiów uczniom z niepełnosprawnościami.
2. **Kierunki działań na rzecz pieczy zastępczej**
 - a) Pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym w ramach rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.
 - b) Kontynuowanie działalności Powiatowego Mieszkania Treningowego w Kątach Wrocławskich.
 - c) Organizowanie dla rodzinnych form pieczy zastępczej grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa oraz szkoleń.
 - d) Prowadzenie naboru w zakresie pozyskiwania wykwalifikowanej kadry w powiatowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
3. **Kierunki działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej**
 - a) Realizacja programów dedykowanych osobom stosującym przemoc domową, w tym wobec dzieci oraz osób doświadczających przemocy domowej.
 - b) Prowadzenie Dyżurnego Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doświadczających Przemocy Domowej.

Ocena zasobów pomocy społecznej w Powiecie Wrocławskim wraz z rekomendacjami stanowi podstawę planowania budżetu na rok następny.

DYREKTOR
Arleta Szmigielska